

Raadsvoorstel-advies

Aan:	de gemeenteraad	Van team:	Omgeving
Portefeuillehouder:	Wethouder Camara	Adviseur:	Jantien Bijvoet
Betrokken portefeuillehouder:		E-mail:	j.bijvoet@denhelder.nl
Classificatie:	Openbaar	Kenmerk:	000086863
		Datum voorstel:	07-10-2024
Onderwerp:	Voorstel tot het vaststellen van het geactualiseerde beleidskader cultuur		

Publiekssamenvatting:

In het beleidskader cultuur 2025 “Het kompas op cultuur” zijn vier speerpunten uitgewerkt: Jeugd en Cultuur, Iedereen kan meedoen, Den Helder – Cultureel centrum van de regio en Cultureel ondernemerschap. Deze 4 speerpunten vormen de basis van waaruit de doelstellingen verder zijn uitgewerkt. Met het cultuurbeleidskader streeft de gemeente Den Helder naar, een duurzame en rijke culturele omgeving waar iedereen zich thuis voelt, trots op is en aan kan deelnemen. Samen met het culturele veld, maar in het bijzonder met onze subsidiepartners geven we uitvoering aan dit beleidskader.

Geadviseerd besluit:

Het beleidskader Cultuur 2025 “Het kompas op cultuur” vast te stellen.

Aanleiding en context

Onderdeel van het collegeprogramma “Leefbare gemeente” is, het vervangen van de visie en het beleidskader “Cultuur kleurt het leven” (beide uit 2016) door een geactualiseerd beleidskader. Doelstelling van de actualisatie is, om van daaruit in te zetten op consolidatie en versterking van de kwaliteit van het cultuuraanbod.

Het geactualiseerde beleidskader dient bovendien als basis voor meerjarenafspraken (Beleid gestuurde Contract Financiering, BCF's) met verschillende culturele instellen, zoals Triade en Kopgroep Bibliotheken.

Met het vaststellen van het beleidskader cultuur “Het kompas op cultuur” worden de doelen vastgesteld waar we de komende jaren samen met het culturele veld maar in het bijzonder onze subsidiepartners aan gaan werken.

Doelen en resultaten

Met het beleidskader cultuur “Het kompas op cultuur” is er een gemeenschappelijk kader waar zowel de gemeente, de subsidiepartners en de rest van het culturele veld bijdragen aan een duurzame en rijke culturele omgeving waar iedereen zich thuis voelt, trots op is en aan kan deelnemen.

Kaders en omstandigheden

Coalitieakkoord

In het Coalitieakkoord 2022-2026 ‘Samenwerken in vertrouwen, aan vertrouwen’, Staat dat we huidige cultuuraanbod consolideren en in zetten op versterking van de kwaliteit.

In het collegeprogramma, onderdeel leefbare gemeente, staat opgenomen dat we de visie Cultuur en het beleidskader Cultuur (beide uit 2016) door een geactualiseerd beleidskader vervangen.

Omgevingsvisie

In de omgevingsvisie 'Koers op een sterke thuishaven', valt te lezen dat we als gemeente inzetten op de volgende punten:

- Den Helder ontwikkelt zich verder tot een gemeente met een aantrekkelijk vestigingsklimaat voor bewoners, ondernemers en bezoekers.
- Onze leefomgeving wordt toekomstbestendig ingericht en gebruikt en draagt bij aan een sterke samenleving.
- We streven ernaar dat de leefomgeving een positieve bijdrage levert aan de gezondheid en het welzijn van onze inwoners en zo een positieve invloed heeft op de kracht van de samenleving.
- We streven ernaar om onze leefomgeving zo in te richten, te ontwikkelen en te gebruiken dat ook de volgende generaties minimaal dezelfde kwaliteit qua leefomgeving kunnen ervaren en dat de leefomgeving een positieve bijdrage levert aan gezondheid, welzijn en een sterke samenleving.

Begroting 2024

In de begroting van 2024 is opgenomen dat er vanaf 2026 bezuinigd zal worden op de Kampanje, Triade en Kopgroep Bibliotheken.

Kadernota 2025-2028

Onder leefbare gemeente is opgenomen dat we ons huidige cultuuraanbod koesteren en consolideren.

Regionaal cultuurprofiel Noord-Holland Noord

Sinds maart 2024 is Noord-Holland Noord officieel door het ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap (OCW) aangemerkt als landelijke cultuurregio. Een belangrijke eerste doelstelling, maar dit is pas de start. Van hieruit worden er concrete samenwerkingsprojecten uitgewerkt, die gedurende de beleidsperiode verder worden uitgewerkt. Het regionale cultuurprofiel bestaat uit een beschrijving van de cultuur in Noord-Holland Noord. Tevens zijn er drie thema's uitgewerkt waarop de regio verder kan samenwerken en zich kan profileren:

- Thema 1: Mensen maken cultuur
- Thema 2: Het landschap als podium
- Thema 3: Van oudsher het vizier vooruit

Argumenten en alternatieven

Met het beleidskader cultuur 'Het kompas op cultuur' geven we samen met het culturele veld uitvoering aan de gemeentelijke doelstellingen.

Het beleidskader cultuur "Het kompas op cultuur" is opgebouwd vanuit 4 speerpunten:

- Jeugd en Cultuur
- Iedereen kan meedoen
- Den Helder – Culturele haven van de regio
- Cultureel ondernemerschap

Deze 4 speerpunten vormen de basis van waaruit de doelstellingen verder zijn uitgewerkt. Met het cultuurbeleidskader streven we naar: Een duurzame en rijke culturele omgeving waar iedereen zich thuis voelt, trots op is en aan kan deelnemen.

Het grootste deel van ons cultuurbudget gaat naar onze subsidiepartners. Dit betekent dat een belangrijke taak voor de gemeente ligt bij het aangaan en beheren van de subsidieovereenkomsten. Hierin nemen we de doelstellingen (zoals verwerkt in dit beleidskader) op. Vervolgens monitort de gemeente hoe de partners de subsidieovereenkomsten uitvoeren. Dit doen wij door:

- Het bijhouden van bevindingen. Dit gebeurt op basis van de voortgangrapportages en de jaarstukken (zowel inhoudelijk als financieel). Hierin vermelden de subsidiepartners hoe het staat met de uitvoering van de prestatieafspraken.
- Het voeren van bestuurlijke overleggen. Die vinden minimaal twee keer per jaar plaats. Tijdens deze overleggen bespreken we de stand van zaken (waarbij de voortgangrapportages en jaarstukken als input dienen) en overige mogelijkheden en uitdagingen.

Wij vragen de subsidiepartners om de doelstellingen en prestatieafspraken ook een herkenbare plek te geven in hun eigen meerjarenbeleidsplannen, begrotingen en verantwoordingen. Om ook de gemeenteraad zicht te laten houden op de uitvoering van de doelstellingen worden er gedurende de looptijd van dit geactualiseerde beleidskader beeldvormende avonden gehouden. Waarbij (onder andere) de subsidiepartners een inkijk geven in hun prestaties.

Een alternatief zou zijn, om geen beleidskader vast te stellen en/of om andere keuzes te maken als het gaat om de speerpunten. Het beleidskader dient echter als basis voor de prestatie afspraken die we met onze subsidiepartners maken, zonder beleidskader, hebben we geen basis om afspraken met elkaar te maken. Met het beleidskader geeft de gemeente Den Helder richting, die richting wordt vervolgens gemonitord. De speerpunten, zijn behouden uit het eerdere beleidskader (Cultuur kleurt het leven), dit omdat uit onderzoek is gebleken, dat deze nog steeds op steun kunnen rekenen vanuit het culturele veld. Verder passen ze bij de doelstellingen van de gemeente Den Helder, die uit verschillende documenten naar voren komen en van waaruit de algemene doelstelling van het cultuurbeleidskader is opgesteld.

Duurzaamheid

Dit voorstel heeft geen specifieke aspecten met betrekking tot duurzaamheid.

Bestuurlijke vernieuwing

In het proces van actualisatie zijn er verschillende participatievormen toegepast. De resultaten daarvan zijn verwerkt in het beleidskader cultuur 2025 "Het kompas op cultuur".

- In januari 2024 is er interne input (vanuit de ambtelijke organisatie) opgehaald en zijn de verschillende kaders, omstandigheden en andere relevante literatuur bestudeert.
- In februari 2024 is er naar aanleiding van de opgehaalde input en de literatuurstudie een gesprekskader opgesteld, om op een gestructureerde en constructieve manier met het culturele veld in gesprek te kunnen gaan.
- In maart 2024 zijn er verschillende gesprekken geweest met het culturele veld, zowel met subsidiepartners als met niet gesubsidieerde instellingen.
- In april 2024 is er een bijeenkomst geweest met het cultuurplatform, waarin een brede vertegenwoordiging van culturele instellingen, verenigingen en andere gerelateerde organisaties zit. Ook is er in april een bijeenkomst geweest met de Jongeren Advies Raad (JAR).
- In mei 2024 is er een beeldvormende avond georganiseerd om de raads- en commissieleden te informeren over hoe het huidige beleidskader "Cultuur kleurt het leven" eruit ziet, het proces van actualisatie tot dan toe en ook kwamen verschillende culturele instellingen aan het woord komen. Vervolgens is er in de commissie Maatschappelijke ontwikkeling op 27 mei een besprekdocument aangeboden, waarbij de commissie is gevraagd om het volgende aan te geven:
 - Wat spreekt u aan?
 - Wat kunnen we nog aanscherpen?
 - En wat wilt u ons verder meegeven voor het vervolg?
- In juni 2024 is er een inwonerspeiling uitgezet op ingesprek.denhelder.nl. Deze uitkomsten zijn gebruikt voor de actualisering. De uitkomsten zijn als bijlage ook in een infographic opgenomen in het cultuurbeleidskader 2025 "Het kompas op cultuur".

Op deze manier hebben we toegewerkt naar een gedragen cultuur beleidskader.

Financiële consequenties

Eind december 2024 lopen de huidige meerjarenovereenkomsten met Triade, Kopgroep Bibliotheken en De Kampanje af. De overeenkomsten zijn gebaseerd op de huidige visie en het beleidskader cultuur "Cultuur kleurt het leven!". Deze vormen de onderlegger voor de verleende subsidies aan deze organisaties. In de overeenkomsten met de genoemde organisaties zijn gemeentelijke doelstellingen geformuleerd en de bijdragen die partijen leveren aan deze doelstellingen.

Omdat het cultuurbeleidskader is geactualiseerd worden in de loop van 2024 ook deze meerjarenovereenkomsten geactualiseerd. Met het actualiseren van de meerjarige budgetovereenkomsten maken we afspraken over de activiteiten en gewenste resultaten van de subsidiepartners. De meerjarenovereenkomsten vormen het kader waarbinnen zij van 2025-2028 hun werkzaamheden uitvoeren. Via ambtelijke overleggen, rapportages en bestuurlijke gesprekken monitort de gemeente de resultaten en stuurt zo nodig bij.

Dekking van de subsidies aan de culturele partners gebeurt vanuit de beschikbare budgetten. Deze worden ieder jaar verhoogd met de indexatie zoals deze wordt vastgesteld in de Kadernota.

Bezuinigingen

Per 2026 zal er in het totaal € 200.000 worden bezuinigd op de subsidies aan stichting Triade, Theater de Kampanje, Kopgroep Bibliotheken en de Helderse vallei.

Stichting Triade, Theater de Kampanje, Kopgroep Bibliotheken en de Helderse vallei zijn met elkaar in gesprek geweest om te kijken of er door (verdere) samenwerking geld bespaard kan worden. De organisaties hebben aangegeven dat dit wat hen betreft niet mogelijk is. Daarom zullen alle organisaties een gelijk aandeel (percentage) van de bezuiniging op zich nemen.

De eerste gesprekken met Stichting Triade, Theater de Kampanje en Kopgroep Bibliotheken over de BCF's hebben plaatsgevonden. Er is besproken op welke manier de gevraagde bezuiniging doorgevoerd kan worden. Op verschillende punten in de huidige BCF's wordt gevraagd naar groei, dit zullen wij omzetten naar bestendigen. Dus streven naar het op peil houden van bijvoorbeeld bezoekersaantallen en deelnemers en niet meer inzetten op verdere groei. Ook zal er niet meer gevraagd worden de steunfunctie naar verenigingen uit te breiden, maar we zetten in op behoud.

Per organisatie wordt er ook nog specifiek gekeken naar op welke doelstelling er minder inzet gepleegd kan worden of waar wellicht door nog efficiënter werken zaken in elkaar geschoven kunnen worden om ook van daaruit een deel van de bezuiniging op te vangen.

Uitvoering en Planning

Voor het einde van 2024 worden de nieuwe BCF's van de Kampanje, Triade en Kopgroep Bibliotheken aan de raad aangeboden. Daarin staan specifieke afspraken per speerpunt die we met de partners maken. Hierin staat dus hoe zij uitvoering gaan geven aan het cultuur beleidskader.

Met het cultuurplatform en het cultuurcafé blijven we, als gemeente, ook in contact met een bredere vertegenwoordiging van het culturele veld. Op die manier kan er ook met hen (ondanks dat er geen subsidierelatie is) gekeken worden naar, hoe we samen aan de gemeentelijke doelstellingen gaan werken.

Communicatie

Het beleidskader cultuur wordt gepubliceerd op de gemeentelijke website, op ingesprek.denhelder.nl en ook rechtstreeks verstrekt aan het culturele veld.